

**Azərbaycan Respublikasının Səfərbərlik və
Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin
rəisinin “___” avqust 2013-cü il tarixli
“___” nömrəli əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

**Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətində çalışan dövlət qulluqçularının etik
davranış qaydaları**

I Ümumi müddəalar

1.1. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətində (bundan sonra – Xidmətdə) çalışan dövlət qulluqçularının etik davranış qaydaları (bundan sonra - Qaydalar) Xidmətdə çalışan dövlət qulluqçularının etikasını və xidmətdən-kənar davranışının normalarını, prinsiplərini və onlara əməl edilməsi ilə bağlı münasibətləri müəyyən edir.

1.2. Bu Qaydalar Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və "Dövlət qulluqçularının etik davranışı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunlarına, həmçinin, korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında qanunvericiliyə, o cümlədən "Şəffaflığın artırılması və korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə Milli Strategiyanın həyata keçirilməsi ilə bağlı Fəaliyyət Planı"na müvafiq olaraq hazırlanmışdır.

1.3. Bu Qaydaların tətbiq edilməsinin əsas məqsədi Xidmətin nüfuzunun artırılması, Xidmət və dövlət qulluqçularına ictimai etimadın yüksəldilməsi, onların fəaliyyətində səmərəliliyin və şəffaflığın artırılması, Xidmətdə korrupsiyanın və dövlət qulluqçularının fəaliyyətində maraqların toqquşmasının qarşısının alınması, Xidmətdə qulluq keçən dövlət qulluqçuları (bundan sonra – dövlət qulluqçusu) tərəfindən etik davranış qaydalarına əməl olunmasının təmin edilməsi, Xidmətin və dövlət qulluqçularının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə vətəndaşların təsiri imkanlarının genişləndirilməsi olmuşdur.

II Xidmətin dövlət qulluqçularının etik davranış prinsipləri

2.1. İnsanların hüquq, azadlıq və qanuni maraqlarına, şərəf və ləyaqətinə, işgüzar nüfuzuna hörmət prinsipi – Xidmətdə çalışan dövlət qulluqçusu unutmamalıdır ki, onun fəaliyyətinin əsas məqsədi insanların hüquq, azadlıq və qanuni maraqlarının təmin olunmasına (qorunmasına və müdafiəsinə) xidmət etməkdir.

İnsan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının tanınması, müdafiəsi və onlara əməl edilməsi xidmətin dövlət qulluqçularının fəaliyyətinin mənasını və mahiyyətini şərtləndirir. Buna dərinləndirən əminlik, Xidmətin dövlət qulluqçusunun peşə etikasının əsas elementi olmalıdır.

Xidmətin dövlət qulluqçusu insanların hüquq və azadlıqlarını, qanuni maraqlarını pozan, onların şərəf və ləyaqətini, həmçinin işgüzar nüfuzunu ləkələyəcək qərarlar qəbul etməməli və hərəkətlərə (və ya hərəkətsizliyə) yol verməməlidir.

Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, Xidmətdə çalışan dövlət qulluqçusu xidməti vəzifələrinin icrası ilə bağlı fiziki şəxslərin, habelə Xidmətdə çalışan digər dövlət qulluqçularının şəxsi həyatı barədə ona məlum olmuş məlumatların konfidensiallığını təmin etməlidir.

Xidmətin dövlət qulluqçusu həmçinin hüquqi şəxslərin işgüzar nüfuzuna hörmətlə yanaşmalı və onların işgüzar nüfuzunu ləkələyəcək hərəkətlərə (və ya hərəkətsizliyə) yol verməməlidir.

2.2. Qanunçuluq prinsipi - Xidmətin dövlət qulluqçusu vəzifələrinin icrası zamanı Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının, Azərbaycan Respublikası qanunlarının, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin və digər normativ hüquqi aktların tələblərinə ciddi əməl etməlidir.

2.3. Loyallıq prinsipi - Xidmətin dövlət qulluqçusu onun xidməti vəzifəsinə aid olmadığı hallarda, Xidmətin və digər dövlət orqanlarının, onların rəhbərlərinin fəaliyyəti ilə əlaqədar (qanunsuz fəaliyyət istisna olmaqla) tənqidi ictimai mülahizələrdən, çıxışlardan və onların fəaliyyətinə mənfi ictimai qiymət verilməsindən çəkinməlidir. Bu qayda Xidmətdə çalışan dövlət qulluqçusunun elmi-pedaqoji fəaliyyəti ilə bağlı çıxışlarına və ya elm yazılarına şamil olunmur.

2.4. Vicdanlı davranış prinsipi - Xidmətin dövlət qulluqçusu insan, cəmiyyət və dövlətin maraqları naminə öz xidməti vəzifələrini səmərəli yerinə-yetirməyə borcludur və bütün hallarda hər bir şəxs üçün vicdanlılıq nümunəsi olmalıdır.

2.5. Qərəzsizlik prinsipi - Xidmətin dövlət qulluqçusu xidməti vəzifəsini yerinə yetirərkən, o cümlədən qərar qəbul edərkən qərəzsiz olmalı və bu zaman irqinə, milliyyətinə, dilinə, cinsinə, sosial mənşəyinə, əmlak və qulluq vəziyyətinə, dinə münasibətinə, əqidəsinə, ictimai və ya digər birliyə mənsubiyyətinə görə hər hansı şəxsin və ya şəxslər qrupunun üstünlüyünə yaxud belə üstünlüyün əldə edilməsi üçün şəraitin yaradılmasına yol verməməlidir.

Xidmətin dövlət qulluqçusu özünün və ya maraqlı şəxslərin mənafələrinin xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən təsirinə yol verməməli və buna şərait yaratmamalıdır.

Xidmətin dövlət qulluqçusu öz qulluq vəzifələrindən kənar, o cümlədən başqa əməkdaşların səlahiyyətlərinə dair məsələlərə müdaxilə etməməli, onların icraatında olan sənəd və materialların həllinə təsir etməyə cəhd və maraq göstərməməlidir.

2.6. Mədəni davranış prinsipi - Xidmətin dövlət qulluqçusu ünsiyyətdə olduğu bütün şəxslərlə, o cümlədən birbaşa və yuxarı rəhbəri, həmkarları və tabeliyində olan şəxslərlə davranışda nəzakətli, ədəbli, xeyirxah, lütfkar, diqqətli və təmkinli olmalı, etiket qaydalarına riayət etməlidir.

Xidmətin dövlət qulluqçusu peşə fəaliyyəti ilə əlaqələr iradları, tənqidi fikirləri qəbul etməli, qiymətləndirməli və onlardan düzgün nəticə çıxarmalıdır.

Xidmətin dövlət qulluqçusu səmimi, çalışqan, intizamlı, təşəbbüskar olmalı, xarici görkəminə xüsusi fikir verməli, hər zaman səliqəli olmalıdır.

2.7. İctimai etimad prinsipi - Xidmətin dövlət qulluqçusu Azərbaycan Respublikasının, Xidmətin və Xidmətdə qulluğun nüfuzunu möhkəmləndirməyə, dövlət qulluqçusu adını, şərəf və ləyaqətini daim uca tutmağa borcludur.

Xidmətin dövlət qulluqçusu etik davranış qaydalarının onun tərəfindən pozulması nəticələrini aradan qaldırmalı, ictimai etimadın itirilməsinə yol verməməlidir.

2.8. Peşəkarlıq və fərdi məsuliyyətin artırılması prinsipi - Xidmətin dövlət qulluqçusu öz qulluq borcunun məsuliyyətini dərinlən dərk etməli, ixtisasını və peşəkarlığını artırmalı, rəhbər işçilər həmçinin, qulluq vəzifələrini yerinə yetirərək işçilərin nəzəri biliklərinin və peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması üçün tədbirlər görməlidir.

III. Xidmətin dövlət qulluqçularının etik davranış qaydaları

3.1. Dövlət qulluqçusu bütün fəaliyyət dövründə şəxsin, cəmiyyətin və dövlətin qarşısında dövlət qulluqçusu andına sadıq olmalı və vəzifə funksiyalarını həyata keçirərkən bu anda uyğun olan davranış nümayiş

etdirməlidir.

3.2. Dövlət qulluqçusu şəxsin, cəmiyyətin və dövlətin maraqları naminə əmək və icra intizamına ciddi riayət edərək vəzifə funksiyalarını vicdanla, qərəzsiz və keyfiyyətlə yerinə yetirməyə və iş vaxtından səmərəli istifadə etməyə borcludur.

Xidmətin dövlət qulluqçuları bütün hallarda hər bir şəxs üçün vicdanlılıq nümunəsi olmalıdır.

3.3. Dövlət qulluqçusu özünə qarşı tələbkar olmalı, öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş səlahiyyətləri çərçivəsində, peşəkarlıqla yerinə yetirməli, Xidmətə daxil olan müraciətlərə və sorğulara qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada və müddətdə baxmalı, məsələləri qanunvericiliyə müvafiq olaraq araşdırmalıdır.

Dövlət qulluqçusu etik davranışı və peşəkar fəaliyyəti ilə Xidmətə və dövlət orqanlarına hüquqi və fiziki şəxslərin inamını artırmalı və möhkəmləndirməlidir.

Dövlət qulluqçusu öz hərəkətləri və qəbul etdiyi qərarlarla insanların haqlı tənqidinə şərait yaratmamalı, tənqiddə təmkinlə, səbrlə yanaşmalı, haqlı tənqiddən fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsində və çatışmamazlıqların aradan qaldırılmasında səmərəli istifadə etməlidir.

3.4. Dövlət qulluqçusunun xidməti vəzifəsinə aid olmadığı halda, Xidmətin rəhbərliyinin fəaliyyəti ilə əlaqədar (qanunsuz fəaliyyət istisna olmaqla) tənqidi ictimai mülahizələrdən, çıxışlardan və onların fəaliyyətinə ictimai qiymət verilməsindən çəkinməlidir. Bu qayda dövlət qulluqçusunun elmi-pedaqoji fəaliyyəti ilə bağlı çıxışlarına və ya elmi yazılarına şamil olunmur.

Dövlət qulluqçusu dövlət qulluğu ilə bağlı vəzifələrin icrası ilə bir araya sığmayan və onun adına xələl gətirə biləcək, habelə Xidmətin nüfuzunu aşağı sala biləcək hərəkətlərə yol verməməlidir.

Dövlət qulluqçusu açıq çıxışlarla bağlı Xidmət tərəfindən müəyyən olunmuş qaydalara əməl etməlidir. Dövlət qulluqçusu tərəfindən müzakirələr etik davranış qaydalarına riayət edilərək, dövlət qulluğunun nüfuzuna xələl gətirmədən aparılmalıdır.

Dövlət qulluqçusu dövlət qulluğu ilə bağlı qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş məhdudiyyətlərə əməl etməlidir.

3.5. Dövlət qulluqçusu Azərbaycan Respublikasının, Xidmətin və dövlət qulluğunun nüfuzunu möhkəmləndirməyə, dövlət qulluğu ilə bağlı dövlət orqanlarının və dövlət qulluqçularının səmərəli fəaliyyətinə mane olan hərəkətlərin qarşısını almağa, öz adını və şərəfini uca tutmağa borcludur.

Dövlət qulluqçusu işə münasibətində şəxsi keyfiyyətləri və davranışı ilə kollektivdə xoş və qarşılıqlı işgüzar münasibətlərin qurulmasına köməklik göstərməlidir.

Dövlət qulluqçusu Xidmətin və Xidmətin vəzifəli şəxslərinin fəaliyyəti barədə ictimaiyyəti məlumatlandıran Kütləvi İnformasiya Vasitələri nümayəndələrinin qanunla müəyyən edilmiş hallarda və qaydada doğru (dürüst) məlumatlar almasına köməklik göstərməlidir.

3.6. Dövlət qulluqçusunun fəaliyyəti insanların irqindən, milliyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən, siyasi partiyalara, həmkarlar ittifaqlarına və digər ictimai birliklərə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, hər kəsin hüquq və azadlıqlarına, qanuni maraqlarının təmin olunmasına, qorunmasına və müdafiəsinə xidmət etməlidir.

Dövlət qulluqçusu insanların hüquq və azadlıqlarını, qanuni maraqlarını pozan, onların şərəf, ləyaqət və işgüzar nüfuzunu ləkələyə biləcək qərarlara və hərəkətlərə (və ya hərəkətsizliyə) yol verməməlidir.

Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, dövlət qulluqçusu müsabiqə prosesi, vətəndaşların müraciətlərinə baxılması, dövlət qulluqçuları reyestrinin aparılması zamanı, həmçinin Xidmətə həvalə edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirərkən fiziki şəxslərin, habelə digər dövlət qulluqçularının şəxsi həyatı, şərəf və ləyaqəti barədə ona məlum olmuş məlumatların konfidensiallığını təmin etməlidir.

Dövlət qulluqçusu təqdim olunmuş müraciətlərin baxılması zamanı süründürməçiliyə yol verməməlidir. Dövlət qulluqçusu hüquqi şəxslərin işgüzar nüfuzuna hörmətlə yanaşmalı və onların işgüzar nüfuzuna xələl gətirə biləcək hərəkətlərə (və ya hərəkətsizliyə) yol verməməlidir.

Dövlət qulluqçusu Xidmətin fəaliyyətinə mənfi təsir göstərən və ya mənfi təsir göstərə biləcək maraqların qruplaşmasına (lobbiləşməsinə) yol verməməlidir.

3.7. Dövlət qulluqçusu bütün şəxslərə, o cümlədən birbaşa və yuxarı rəhbərliyi ilə və ya tabeliyində olan şəxslərə münasibətdə nəzakətli, xeyirxah, diqqətli, səbri olmalı, digər dövlət qulluqçularına qarşı əsassız ittihamlar irəli sürməməli, kobudluq və sərtlik göstərməməlidir.

Dövlət qulluqçusu xidmət zamanı işgüzar (rəsmi) üslubda geyinməyə üstünlük verməlidir.

3.8. Birbaşa və ya yuxarı rəhbərlik tərəfindən tabeliyində olan dövlət qulluqçusunun tutduğu vəzifəyə uyğun olaraq, üzərinə düşən vəzifələrin həcmi dəqiq və dürüst müəyyən etməli, habelə ona qanunsuz, etik davranış qaydalarına zidd olan, icrası mümkün olmayan tapşırıqlar verməməli və onlardan xidməti vəzifələrindən kənara çıxan tapşırıqların yerinə yetirməsini tələb etməməlidir.

Dövlət qulluqçusu birbaşa və ya yuxarı rəhbərlik tərəfindən qanuna uyğun və səlahiyyətləri çərçivəsində qəbul etdiyi yazılı əmr, sərəncamı və ya verdiyi şifahi tapşırıqları yerinə yetirməyə borcludur.

Dövlət qulluqçusu birbaşa və ya yuxarı rəhbərlik tərəfindən ona verilən əmrin, sərəncamın və ya tapşırığın qanuna və ya digər normativ hüquqi akta zidd olmasına əmindirsə, bu barədə yazılı əsaslandırmanı birbaşa və ya yuxarı rəhbərinə təqdim etməlidir. O, birbaşa rəhbərindən bu əmr, sərəncam və ya tapşırığın yazılı şəkildə təsdiq olunmasını tələb etməlidir. Birbaşa rəhbərindən yazılı şəkildə təsdiq edilmiş əmr, sərəncam və ya tapşırıq almasına baxmayaraq, dövlət qulluqçusu onların qanuna, yaxud digər normativ hüquqi akta zidd olmasına inanmaqda davam edərsə, o, həmin əmr, sərəncam və ya tapşırığın yerinə yetirilməsindən imtina edə bilər. Qanuni göstərişləri yerinə yetirilməyəndə intizam məsuliyyətinə cəlb edilir.

3.9. Dövlət qulluqçusu dövlət qulluğuna kadrların seçilməsi, dövlət qulluğuna dair qanunvericiliyin dövlət orqanlarında tətbiqinə nəzarətin həyata keçirilməsi zamanı, vətəndaşlar və digər dövlət orqanları tərəfindən daxil olmuş müraciətlərə baxarkən və ya qərar qəbul edərkən, habelə Xidmətə həvalə edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirərkən qərəzsiz olmalı və bu zaman irqinə, milliliyyətinə, dilinə, cinsinə, sosial mənşəyinə, əmlak və qulluq vəziyyətinə, dinə münasibətinə, əqidəsinə, ictimai və ya hər hansı digər birliyə mənsubiyyətinə görə hər hansı şəxsin və ya şəxslər qrupunun üstünlüyünə və ya belə üstünlüyün əldə edilməsi üçün şəraitin yaradılmasına yol verməməli və bu zaman siyasi bitərəfliyə əməl etməlidir. Dövlət qulluqçusu özünün və ya maraqlı şəxslərin mənafeələrinin onun xidməti vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə təsirinə yol verməməli və bu cür təsir üçün şərait yaratmamalıdır.

Dövlət qulluqçusu Xidmətin dövlət qulluğuna müsabiqə yolu ilə qəbulun şəffaflıq və obyektivlik əsasında həyata keçirilməsinə riayət etməli, bu zaman dövlət qulluğuna dair qanunvericiliyin tətbiqinə nəzarəti qanunvericiliyə müvafiq həyata keçirməlidir.

3.10. Dövlət qulluqçusunun qanunsuz olaraq maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər əldə etməyə yönəlmiş hərəkətlər (hərəkətsizlik) etməsi və ya qərarlar qəbul etməsi qadağandır.

Dövlət qulluqçusu onun hərəkətlərinin (hərəkətsizliyinin) və ya qərarlarının maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər əldə etməyə gətirib çıxarmasını istisna edən tədbirlər görməlidir.

Vətəndaşların müraciətlərinə baxılması, müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim olunmuş sənədlərin qəbulu zamanı və Xidmətə həvalə edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirərkən qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada şəxslərə təmənnəsiz xidmət (xidmətlər) göstərən dövlət qulluqçusu həmin xidmətə (xidmətlərə) görə hər hansı haqq tələb edə bilməz.

3.11. Dövlət qulluqçusuna qanunsuz maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər təklif olunduğu hallarda, dövlət qulluqçusu onlardan imtina etməlidir. Maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər dövlət qulluqçusuna ondan asılı olmayan səbəblərdən verilsə, o, bu barədə birbaşa rəhbərinə məlumat verməli və maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər Xidmətə akt üzrə təhvil verilməlidir.

Tərəflərdən biri Xidmət olan əqdlərdə Xidmətdə qulluq keçən dövlət qulluqçusu digər tərəf ola bilməz.

3.12. Dövlət qulluqçusu xidməti vəzifələrinin qərəzsiz icrasına təsir edə bilən və ya bu cür təsir təəssüratı yaradan və ya onun vəzifələrinin icrası müqabilində mükafat qismində verilən və ya bu cür mükafat təəssüratı yaradan hədiyyələri özü və ya digər şəxslər üçün tələb edə və ya qəbul edə bilməz. Bu qayda qonaqpərvərliklə bağlı və dəyəri «Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında» qanunda nəzərdə tutulmuş məbləğdən yuxarı olmayan hədiyyələrin təqdim olunduğu hallara şamil edilmir.

Dövlət qulluqçusu hədiyyənin qəbul edilməsi və ya qonaqpərvərlikdən istifadə ilə bağlı qərara gələ bilmədiyi hallarda bu məsələ barədə birbaşa rəhbərinin rəyini öyrənməlidir.

3.13. Dövlət qulluqçusu qulluq etdiyi dövrdə maraqların toqquşmasına yol verməməlidir və qanunsuz olaraq öz vəzifə səlahiyyətlərindən şəxsi maraqları üçün istifadə etməməlidir.

Dövlət qulluqçusu dövlət qulluğuna kadrların seçilməsindən, dövlət qulluğuna dair qanunvericiliyin dövlət orqanlarında tətbiqinə nəzarətin həyata keçirilməsindən, vətəndaşlar və digər dövlət orqanları tərəfindən daxil olmuş müraciətlərə baxılmasından və ya qərar qəbul edilməsindən, habelə ona həvalə edilmiş digər səlahiyyətlərindən şəxsi maraqları üçün istifadə etməməlidir.

Dövlət qulluqçusunun xidməti vəzifələri ilə onun şəxsi maraqları arasında ziddiyyət yarana biləcəyi hallarda, o, qanunvericiliyə müvafiq olaraq, dövlət qulluğuna qəbul olunduqda, habelə bundan sonrakı dövrdə həmin maraqların xarakteri barədə məlumat verməyə borcludur.

Dövlət qulluqçusu başqa işə keçmə ilə əlaqədar təkliflərin maraqların toqquşmasına səbəb ola biləcəyi hallarda, bu barədə Xidmət rəisinə məlumat verməlidir.

Dövlət qulluqçusu maraqların toqquşmasının qarşısının alınması üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər tədbirlər görməlidir.

Dövlət qulluqçusu vəzifəyə təyin edilərkən və bundan sonrakı müddətdə dövlət qulluğu, etik davranış qaydaları, korrupsiyaya qarşı mübarizə və maraqların toqquşmasının qarşısının alınmasına dair normativ hüquqi aktlarla tanış olmalıdır. Bu aktlara əməl edilməsi ilə bağlı hər hansı suallar yarandıqda bu barədə birbaşa və ya yuxarı rəhbərinə müraciət etməlidir.

3.14. Dövlət qulluqçusu istifadəsində olan dövlət əmlakından, maliyyə vəsaitlərindən, rabitə, kompyüter və digər kommunikasiya sistemlərindən, nəqliyyat vasitələrindən və digər maddi-texniki təchizat avadanlıqlarından qənaətlə və səmərəli istifadə etməlidir.

Dövlət qulluqçusunun dövlət əmlakından, maliyyə vəsaitlərindən, rabitə, kompyüter və digər kommunikasiya sistemlərindən, nəqliyyat vasitələrindən və digər maddi-texniki təchizat avadanlıqlarından şəxsi maraqları naminə, habelə xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar olmayan digər məqsədlər üçün istifadə etməsi qadağandır.

3.15. Dövlət qulluqçusu Xidmətin sərəncamında olan məlumatların qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada əldə olunması və yayılması mümkünlüyünü təmin etməlidir.

Dövlət qulluqçusu Xidmət tərəfindən müəyyən olunmuş xidməti informasiyanın təqdim edilməsi qaydalarına əməl etməlidir.

Dövlət qulluqçusu dövlət qulluğuna kadrların seçilməsi, dövlət qulluğuna dair qanunvericiliyin dövlət

orqanlarında tətbiqinə nəzarətin həyata keçirilməsi, vətəndaşlar və digər dövlət orqanları tərəfindən daxil olmuş müraciətlərə baxılması, dövlət qulluqçuları reyestrinin aparılması, habelə Xidmətə həvalə edilmiş digər səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi zamanı əldə etdiyi məlumatları şəxsi maraqları üçün istifadə edə bilməz.

3.16. Qanunvericiliklə başqa qayda nəzərdə tutulmamışdırsa, dövlət qulluqçusu ictimai və ya siyasi birliyə üzv olmaq hüququna malikdir.

Dövlət qulluqçusunun ictimai və ya siyasi fəaliyyəti, yaxud ictimai və ya siyasi birliyə mənsubiyyəti onun xidməti vəzifələrini qərəzsiz və obyektiv yerinə yetirməsinə ictimai şübhə doğurmamalıdır.

Dövlət qulluqçusu qulluq mövqeyindən istifadə edərək digər dövlət qulluqçularını ictimai və ya siyasi birliklərin və dini təşkilatların fəaliyyətində iştiraka təhrik etməməlidir.

Dövlət qulluqçusuna Xidmət, ictimai və siyasi birliklərin (həmkarlar ittifaqları istisna olmaqla), dini təşkilatların struktur bölmələrini yaratmaq, yaxud həmin orqanda göstərilən struktur bölmələrin yaradılmasına yardım etmək qadağandır.

Dövlət qulluqçusuna seçkilər zamanı öz vəzifə mövqeyindən və səlahiyyətlərindən özünün və ya digər namizədlərin, siyasi partiyaların, siyasi partiyaların bloklarının xeyrinə istifadə etmək qadağandır.

IV Xidmətin dövlət qulluqçularının xidməti davranışı

4.1. Xidmətin dövlət qulluqçusunun xidməti davranışı qanunvericiliklə ona verilmiş hüquqların həyata keçirilməsi və vəzifələrinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar fəaliyyətdir və bu Qaydalarla müəyyən edilmiş etik davranış normalarına və prinsiplərinə əsaslanmalıdır.

Xidmətin dövlət qulluqçusunun xidməti davranışı bu Qaydalara və digər normativ hüquqi və normativ xarakterli aktlara uyğun olaraq tənzimlənir.

Xidmətin dövlət qulluqçusu icra və əmək intizamına əməl etməli, iş vaxtını kənar işlərə sərf etməməli, üzrsüz səbəbdən işdən yayınmamalıdır.

4.2. Xidmətin dövlət qulluqçusu birbaşa və ya yuxarı rəhbərliyin qanuna uyğun olan və səlahiyyətləri daxilində qəbul etdiyi yazılı əmr, sərəncamı və ya verdiyi şifahi tapşırıqları yerinə yetirməyə borcludur. Xidmətin dövlət qulluqçusu birbaşa və ya yuxarı rəhbər tərəfindən ona verilən əmrin, sərəncamın və ya tapşırığın qanuna və ya digər normativ-hüquqi akta zidd olmasına əmindirsə, bu barədə yazılı əsaslandırmanı birbaşa və ya yuxarı rəhbərinə təqdim etməlidir. O, birbaşa rəhbərindən bu əmr, sərəncam və ya tapşırığın yazılı şəkildə təsdiq olunmasını tələb etməlidir. Birbaşa rəhbərindən yazılı şəkildə təsdiq edilmiş əmr, sərəncam və ya tapşırıq almasına baxmayaraq, dövlət qulluqçusu onların qanuna, yaxud digər normativ hüquqi akta zidd olmasını inanmaqda davam edərsə, o, həmin əmr, sərəncam və ya tapşırığın yerinə yetirilməsindən imtina edə bilər.

Qanuni göstərişlərin yerinə yetirilməməsi intizam məsuliyyətinə səbəb olur.

4.3. Xidmətin dövlət qulluqçusu subordinasiya məsələrinə diqqət yetirməli, şikayət halları istisna olmaqla, yuxarı rəhbəri vasitəsilə müraciət etməlidir.

4.4. Xidmətin dövlət qulluqçusu qulluq vəzifəsi ilə bağlı tədbirlərdə iştirakı barədə əvvəlcədən bilavasitə rəhbərini məlumatlandırmalıdır.

4.5. Xidmətin dövlət qulluqçusu istifadəsində olan dövlət əmlakından, maliyyə vəsaitlərindən, rabitə, kompüter və digər kommunikasiya sistemlərindən, nəqliyyat vasitələrindən və digər maddi-texniki təchizat avadanlıqlarından qənaətlə və səmərəli istifadə etməlidir.

Xidmətin dövlət qulluqçusu istifadəsində olan dövlət əmlakından, maliyyə vəsaitlərindən, rabitə, kompüter və digər kommunikasiya sistemlərindən, nəqliyyat vasitələrindən və digər maddi-texniki təchizat avadanlıqlarından şəxsi maraqları naminə, habelə xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar olmayan digər məqsədlər üçün istifadə etməsi qadağandır.

4.6. Bütün dövlət qulluqçuları xidmətdə törətdikləri xətalara, xidməti vəzifədən sui-istifadəyə, işgüzar davranış və peşə etikası normalarının pozulmasına görə hüquqi məsuliyyətlə yanaşı, rəhbərlik tərəfindən şəxsi xüsusiyyətlərinin mənfi qiymətləndirilməsinə və karyera yüksəlişinin istisna olunmasınadək mənəvi məsuliyyət daşıyırlar.

4.7. Tabeliyindəki dövlət qulluqçuları barəsində təşkilati-sərəncamverici səlahiyyətlərə malik olan Xidmətin dövlət qulluqçusu onların peşə etikası normalarına və xidməti davranış qaydalarına əməl etmələrinə görə mənəvi məsuliyyət daşıyır. Xidməti etikətə münasibətdə hər cür etinasızlıq və öz mülahizələrinə görə hərəkət etmək yolverilməzdir.

4.8. Xidmətin dövlət qulluqçusu istifadəsindəki xidməti vəsiqəsinin saxlanması və daşınmasında məsuliyyətli olmalıdır.

4.9. Xidmətin dövlət qulluqçusu xidməti fəaliyyəti zamanı əldə etdiyi məlumatları şəxsi maraqları üçün istifadə edə bilməz.

4.10. Xidmətin dövlət qulluqçusu dövlət sirrini və qanunla mühafizə edilən digər sirri həmişə, o cümlədən işdən çıxdıqdan sonra da saxlamalıdır.

V Xidmətin dövlət qulluqçularının xidmətdənkənar davranışı

5.1. Xidmətin dövlət qulluqçusu şəxsi həyatında qəbul olunmuş milli əxlaq və ictimai davranış normalarına əməl etməlidir.

5.2. Xidmətin dövlət qulluqçusu icra etmək imkanı olmayacağı təqdirdə öhdəliklər (kredit, borc, pul, kirayə və s.) götürməməlidir. Üzərinə götürdüyü öhdəlikləri müəyyənləşdirilmiş şərtlərlə icra etməlidir.

5.3. Xidmətin dövlət qulluqçusu öz ailə üzvlərinin, habelə sosial və digər münasibətlərin onun xidməti fəaliyyətinə nüfuz etməsinə yol verməməlidir.

5.4. Xidmətin dövlət qulluqçusu vəzifəsindən və qulluq mövqeyindən şəxsi məqsədlər üçün istifadə etməməli, xidməti zərurət olmadıqda Xidmətin əməkdaşı olduğunu qabartmamalı, xidməti vəsiqəsinə təqdim etməməlidir.

VI Xidmətin dövlət qulluqçularının korrupsiyaya qarşı davranışı

6.1. Xidmətin dövlət qulluqçusu tərəfindən qanunsuz olaraq maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər əldə etməyə yönəlmiş hərəkətlər (və ya hərəkətsizlik) etmək və ya qərarlar qəbul etmək qadağandır.

Xidmətin dövlət qulluqçusu onun hərəkətlərinin (hərəkətsizliyinin) və ya qərarlarının maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər əldə etməyə gətirib çıxarmasını istisna edən tədbirlər görməlidir.

Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş ödəniş məbləğləri istisna olmaqla, şəxslərə xidmət göstərən Xidmətdə çalışan dövlət qulluqçusu buna görə hər hansı haqq tələb edə bilməz.

6.2. Xidmətin dövlət qulluqçusu qanunsuz maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər təklif olunduğu hallarda onlardan imtina etməlidir. Maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər Xidmətdə çalışan dövlət qulluqçusundan asılı olmayan səbəblərdən verilərsə, o, bu barədə birbaşa rəhbərinə məlumat verməli, maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər akt üzrə təhvil verilməlidir.

6.3. Xidmətin dövlət qulluqçusu xidməti vəzifələrinin qərəzsiz təsir edə bilən, bu cür təsir təəssüratı yaradan, onun vəzifələrinin icrası müqabilində mükafat qismində verilən və ya bu cür mükafat təəssüratı yaradan hədiyyələri özü və digər şəxslər üçün tələb edə və ya qəbul edə bilməz. Bu qayda qonaqpərvərliklə bağlı və dəyəri "Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında" Qanunda nəzərdə tutulmuş məbləğdən yuxarı olmayan hədiyyələrin təqdim olunduğu hallara şamil edilmir.

6.4. Xidmətin dövlət qulluqçusu qulluq etdiyi dövrdə maraqların toqquşmasına yol verməməli və öz vəzifə səlahiyyətlərindən şəxsi maraqları üçün istifadə etməməlidir.

Xidmətin dövlət qulluqçusu xidməti vəzifələri ilə onun şəxsi maraqları arasında ziddiyyət yarana biləcəyi hallarda, o, qanunvericiliyə müvafiq olaraq, Xidmətə qəbul olunduqda, habelə bundan sonrakı dövrdə həmin maraqların xarakteri barədə Xidmətin rəhbərinə məlumat verməyə borcludur.

Xidmətin dövlət qulluqçusuna başqa işə keçmə ilə əlaqədar edilən təkliflər maraqların toqquşmasına səbəb ola bilərsə, o, bu barədə öz rəhbərinə əvvəlcədən məlumat verməlidir.

Bütün hallarda maraqların toqquşmasına səbəb ola bilən məsələlər müvafiq təyinat aparılanadək aradan qaldırılmalıdır.

Xidmətin dövlət qulluqçusu maraqların toqquşmasının qarşısının alınması üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər tədbirlər görməlidir.

Xidmətin dövlət qulluqçusu qulluğa qəbul edilərkən və bundan sonrakı müddətdə etik davranış qaydaları, korrupsiyaya qarşı mübarizə və maraqların toqquşmasının qarşısının alınması ilə əlaqədar normativ-hüquqi aktlarla tanış olmalıdır.

VII Etik davranış qaydalarının həyata keçirilməsinin təmin olunması

7.1. Xidmətin dövlət qulluqçusu tərəfindən etik davranış qaydalarına əməl olunması üçün davranışın həmin qaydalara uyğunluğu onun özü, birbaşa və ya yuxarı rəhbəri tərəfindən müntəzəm təhlil edilir və bu Qaydalarla müəyyən edilmiş tədbirlər görülür.

7.2. Etik davranış qaydalarına əməl olunmasına nəzarəti Xidmət rəisinin müavinləri və Kadrlar və Kadr Hazırlığı İdarəsi həyata keçirir.

7.3. Etik davranış qaydalarına əməl edilməsi ilə bağlı aşağıdakılar həyata keçirilməlidir:

Xidmətin dövlət qulluqçularının xidməti davranışlarının bu Qaydalara uyğunluğuna nəzarət və onun təhlili aparılmalıdır;

Xidmətin dövlət qulluqçuları arasında onların tutduqları vəzifələrə uyğun olaraq vəzifə bölgüsü aparılmalıdır;

Etik davranış qaydalarının pozulmasının qarşısının alınması və profilaktikası üzrə tədbirlər görülməlidir;

Xidmətin dövlət qulluqçularına etik davranış qaydaları izah edilməli və müraciət olunduğu təqdirdə etik davranış qaydalarına əməl olunmasına dair tövsiyələr verilməlidir;

Etik davranış qaydalarını pozan Xidmətin dövlət qulluqçularının intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün tədbirlər görülməlidir;

Etik davranış qaydaları və Xidmətin dövlət qulluqçuları tərəfindən həmin qaydalara əməl olunmasını tələb

etmək hüquqlarına malik olmaları barədə vətəndaşları və təşkilatları məlumatlandırmaq üçün tədbirlər görülməlidir;

Etik davranış qaydalarının pozulması halları ilə bağlı həyata keçirilmiş tədbirlər barədə maraqlı tərəflər məlumatlandırılmalıdır;

Etik davranış qaydalarına əməl olunması ilə bağlı qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələr həyata keçirilməlidir.

7.4. Etik davranış qaydalarının Xidmətin dövlət qulluqçusu tərəfindən pozulması intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün əsasdır. Xidmətdə çalışan dövlət qulluqçusunun intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada və müddətdə həyata keçirilir.

7.5. Bu Qaydaların Xidmətin dövlət qulluqçusu tərəfindən pozulması barədə şikayət və ya digər məlumat daxil olduqda xidməti araşdırma başlanıla bilər.

Xidmətin dövlət qulluqçusu barəsində xidməti araşdırma aparılarkən ona verilən sualları tam, səmimi və obyektiv cavablandırılmalıdır.

7.6. Xidməti araşdırma zamanı Xidmətin dövlət qulluqçusu tərəfindən yol verilən hüquq pozuntusunda cinayət tərkibinin əlamətləri aşkar edildikdə, həmin əlamətləri aşkar etmiş vəzifəli şəxs bu barədə Xidmət rəisinə məlumat verməlidir.

7.7. Xidmətin dövlət qulluqçularının etik davranışı ilə bağlı bu Qaydalarda nəzərdə tutulmayan məsələlər "Dövlət qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.